

Antradienį europarlamentarai atnaujino ES taisykles ir, įgyvendindami kovos su klimato kaita įsipareigojimus, apribojo fluorintų dujų ir ozono sluoksnį ardančių medžiagų naudojimą.

Su ES Taryba suderintose taisyklėse numatyta iki 2050 m. visiškai uždrausti hidrofluorangliavandenilius, kurie naudojami šaldiklių ir oro kondicionierių gamyboje, o taip pat palaipsniui atsisakyti kitų fluorintų dujų naudojimo sektoriuose, kur tai įmanoma technologiškai ir pateisinama ekonomiškai. Šioms taisyklėms pritarė 457 EP nariai, 92 nepritarė, o 32 susilaikė.

Kitomis su ES Taryba suderintomis taisyklėmis draudžiama gaminti, parduoti, naudoti, importuoti ar eksportuoti ozoną ardančias medžiagas. Ribota išimtis galima, jei šios medžiagos naudojamos kaip žaliava tam tikrų prekių, pavyzdžiui, vaistų, cheminei gamybai laboratorijose ar siekiant minėtas medžiagas perdirbti. ES taisyklėms pritarė 538 EP nariai, 8 nepritarė, o 13 susilaikė. Jų įsigaliojimui dar būtinas ES Tarybos formalus sprendimas.

EP pranešėjas Bas Eickhout (Žalieji, Nyderlandai) teigė: „Svarbu uždrausti fluorintų dujų naudojimą ne tik todėl, kad jos labai kenksmingos klimatui, bet ir todėl, kad turime suteikti pramonei aiškumą dėl būsimų investicijų. Europos įmonės jau pirmauja, kuriant minėtų dujų alternatyvas.“

Kita EP pranešėja Jessica Polfjård (Europos liaudies partija, Švedija) pridūrė: „Ozono sluoksnį ardančių medžiagų taršos sustabdymas yra labai svarbus siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui sveikatai ir aplinkai, atsirandančiam dėl pažeisto ozono sluoksnio.“

Fluorintos šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir ozono sluoksnį ardančios dujos naudojamos šaldiklių, oro kondicionierių, šilumos siurblių, gesintuvų ir dujų balionėlių gamyboje. Lietuvoje galioja reikalavimas įmonėms, montuojančioms įrangą, kuriose yra fluorinto ir ozono sluoksnį ardančių dujų, atliekančioms tokios įrangos aptarnavimą ir remontą, įskaitant autoservisus, teikti duomenis dėl šių medžiagų surinkimo ir tvarkymo. 2021 m. tokius duomenis pateikė apie 600 įmonių Lietuvoje.

